



Lauku atbalsta
dienests

Aktualitātes investīciju pasākumos un valsts atbalsts 2021

Direktora vietnieks

Andris Grundulis

2021.gada 3.februārī / 5.februārī

Pārejas periods 2021-2022

Provizoriska informācija - tā var tikt precizēta un nosacījumi mainīti!

Lauku attīstības pasākumi

Pasākums	Miljoni eiro (indikatīvi)
M01 Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi	9
M04 Ieguldījumi materiālajos aktīvos	215 tai skaitā 27,8 ERI finansējums
M04 Finanšu instrumenti (kredītprocenti, garantijas, Altum aizdevumi mazām saimniecībām)	50
M06 Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai attīstot mazās lauku saimniecības	ERI 15
M06 Atbalsts gados jaunu lauksaimnieku darījumdarbības uzsākšanai	7
M08 Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un meža dzīvotspējas uzlabošanā	4,3
M09 Ražotāju grupu un organizāciju izveide	1
M16 Sadarbība	9
M17 Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija	22
M19 LEADER	19,5

Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās pārejas periodā

Uzsācēji nevar pieteikties

Būvniecība, tehnikas/aprīkojuma iegāde

Max publiskais attiecināmo izmaksu apmērs 1 000 000 eiro, būvniecībā var palielināt līdz 2 000 000 eiro, par summu, kas nomaksāta darba spēka nodokļos un darba algu apjomā vidēji pēdējos 2 gados

Apgrozījums 4 000 līdz 70 000 eiro
(saimniec.skaitis ~22 500)
(30 milj. eiro + **ERI 5 milj eiro**)

Apgrozījums 70 001 – 350 000 eiro
(saimniec.skaitis ~1 190)
(37 milj. eiro + **ERI 10 milj. eiro**)

Apgrozījums virs 350 001 eiro
(saimniec.skaitis ~740)
(38 milj. eiro + **ERI 14 milj. eiro**)

Atzītās kooperatīvās sabiedrības
(14 milj. eiro)

Ieguldījumi cūkkopības un putnkopības nozarēs
labturības, biodrošības un citiem mērķiem
(20 milj. eiro)

Tiek saglabāts reģionalizācijas princips pēc VPM

Noteikt obligāti īstenojamo vides/klimata pasākumu kopumu no kopējā pieejām finansējuma:
Mazajā grupā – 10 %
Vidējā grupā - 30%
Lielajā grupā – 50% 100%

Veicināt Sadarbības projektu ieviešanu aptverot dažādus sadarbības veidus tai skaitā arī starp primārajiem ražotājiem tehnikas iegādei

Kas ir vides/klimata pasākumi?

- Precīzās tehnoloģijas augkopībā (minerālmēsļu izkliedētāji, miglotāji u.c.)
- Precīzās tehnoloģijas lopkopībā (dzīvnieku barošanas iekārtas)
- Energoefektīvu lauksaimniecības ražošanas ēku būvniecība / pārbūve
- Energoefektīvu lauksaimniecības ražošanas iekārtu iegāde (kaltes ar rekuperācijas iekārtām)
- Emisiju mazinošas lopkopības būves (kūtsmēsļu krātuves ar jumtu)
- Saules bateriju un saules kolektoru iegāde

Ieguldījumi lauku saimniecībā pārejas periodā

Papildus ierobežojums tehnikas iegādei!

2021.-2027. gada plānošanas periodā vienam atbalsta pretendenta traktortehnikas un ražas novākšanas tehnikai noteiktās maksimāli attiecināmās izmaksas - ne vairāk kā 400 000 eiro apmērā.

* Par šī punkta piemērošanu būs gala lēmums pēc programmas grozījumu saskaņošanu ar EK


Atbalsts pārstrādei pārejas periodā

Būvniecība, tehnikas/aprīkojuma iegāde

2021.-2027. gada periodā

Maksimālais attiecināmo izmaksu apmērs – **3 miljoni eiro**

Mājražotājiem, kas kļūst atzīti – **300 000 eiro**



Uzsācēji
nevar
pieteikties

Papildus nosacījumi:

- Vietējā izejviela:

40 % (gaļa) gaļas pārstrādes sektorā

30 % (augļi, dārzeņi un kartupeļi) augļu un dārzeņu pārstrādes sektorā

50 % (milti) maizes, miltu konditorejas, sausiņu un cepumu ražotājiem

70 % pārējos sektoros

Atbalsts meliorācijas sistēmu sakārtošanai pārejas periodā

Pārejas periodā ir paredzēts atbalsts valsts nozīmes meliorācijas sistēmu un koplietošanas sistēmu sakārtošanai

Atbalsts mazo saimniecību attīstībai pārejas periodā

Vienreizējs maksājums par biznesa plāna realizāciju maziem lauksaimniekiem (*lump sum*) - 15 milj. eiro ERI finansējums

Atbalsts

15 000 eiro

Mazie attīstās

(Iespējamais pretendentu sk.: 1000)

Atbalsts divos maksājumos

1) pirms 80%

2) pēc plāna realizācijas 20%

Prioritāte

Augļkopība, lopkopība, dārzenkopība

Teritorijas attīstības indekss

Saimniecības dalība kooperatīvā

Saimniecības kopējais apgrozījums

Atbalsta pretendents

SI/apgrozījums: 2 000 - 15 000 eiro

Zeme: līdz 50 ha

Lauksaimnieciskā izglītība: 160 stundas

Atbalsta saņemšanas nosacījumi

Darījumdarbības plāns + konsultants:

2- 4 gadi

konkrētu rādītāju sasniegšana

Atbalstāmās aktivitātes

Dzīvu dzīvnieku iegāde

Stādu iegāde

Jaunas, lietotas tehnika iegāde u.c.

Vienreizējs maksājums jauniem lauksaimniekiem - 7 miljoni eiro

Vienreizējs maksājums par
biznesa plāna realizāciju jauniem lauksaimniekiem (*lump sum*)

Atbalsts
40 000 eiro

Jaunie izveido saimniecību
(Iespējamais pretendentu sk.: 175)

Atbalsts divos maksājumos

- 1) pirms 80%
- 2) pēc plāna realizācijas 20%

Prioritāte

Augļkopība, dārzenkopība, lopkopība
Teritorijas attīstības indekss
Izglītība

Atbalsta pretendents

SI/apgrozījums: 15 000 – 70 000 eiro
Lauksaimnieciskā izglītība: 320 stundas

Atbalsta saņemšanas nosacījumi

Darījumdarbības plāns:
2 - 4 gadi
konkrētu rādītāju sasniegšana

Atbalstāmās aktivitātes

Dzīvu dzīvnieku iegāde
Stādu iegāde
Jaunas, lietotas tehnika iegāde u.c.

Atbalsts ražas un dzīvnieku apdrošināšanai pārejas periodā

20 miljoni eiro

Pasākumā "Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija" tiek saglabāti esošie nosacījumi, atbalsta intensitāte 70%

LEADER atbalsts pārejas periodā – 19,5 miljoni eiro

LEADER apakšpasākums «Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju»

Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas

Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības
radīšana, attīstība
(apgrozījums līdz 150 000 eiro/gadā)

Lauksaimniecības produktu pārstrāde (apgrozījums
līdz 150 000 eiro/gadā)

Tirdzniecības vietas izveide/labiekārtošana
(apgrozījums līdz 150 000 eiro/gadā)

Darbinieku produktivitātes kāpināšana
(apgrozījums līdz 150 000 eiro/gadā)

Vietējās potenciāla attīstības iniciatīvas

Teritorijas sakārtošana pakalpojumu pieejamībai,
kvalitātei un sasniedzamībai, t.sk.:

Dabas un kultūras objektu sakārtošana

Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana

Atbalstu var saņemt projektiem, kas atbilst VRG sagatavotai SVVA stratēģijai. Avots: ZM

LEADER atbalsts pārejas periodā

apakšpasākums «Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju»

Aktivitāte	Atbalsta pretendenti	Atbalsta intensitāte ¹	Viena projekta maksimālā attiecināmo izmaksu summa ¹
Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas	juridiska vai fiziska persona biedrības, nodibinājumi, kooperatīvās sabiedrības, pašvaldības (tikai kopprojekta gadījumā un tirdzniecības vietas izveidei)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ līdz 70%; ✓ kopprojektiem² līdz 80% 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 50 000 eiro ✓ 100 000 eiro (uzņēmējdarbības infrastruktūra)
Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas	juridiska vai fiziska persona, biedrības, nodibinājumi, reliģiskas organizācijas, pašvaldības, kas īsteno sabiedriskā labuma projektu ³	<ul style="list-style-type: none"> ✓ līdz 90% 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 50 000 eiro

Projektu pieteikšanas vienkāršošana

- Automātiski tiek aizpildīta daļa projekta pieteikuma ar LAD pieejamo informāciju.
- Projektu sagatavošanai un vispārējām izmaksām tiek piemērotas noteiktas likmes.
- Tiek ieviests tehnikas katalogs pasākumam "Ieguldījumi materiālajos aktīvos".

Vienkāršotās izmaksas “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” un LEADER pasākumos

- **Projektu sagatavošanas izmaksām**
- **Vispārējām izmaksām**, t.sk. - būvprojekta sagatavošana, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumi, energoefektivitātes audita sagatavošanas izmaksas, izmaksas par nomas līguma reģistrāciju Zemesgrāmatā.

Lauksaimnieks sagatavo un iesniedz projektu

LAD apstiprina projektu, t.sk. vispārējās izmaksas

Lauksaimnieks vienkāršotā formā atskaitās LAD par sniegto pakalpojumu (*piem., būvprojekts BIS, iesniegtais energoaudita atzinums*)

Vienkāršoto izmaksu īpatsvara iedalījums no investīciju veida un projekta summas

(~0,5 - 3%, atkarībā no investīcijas veida)

Ieguvumi:

- Atbalsta pretendentam nav jāveic cenu aptauja.
- Samazinātas kļūdu rašanās iespējas izmaksu pamatojošās dokumentācijas sagatavošanā un tās pārbaudē.
- Samazināts laiks dokumentu izvērtēšanai LAD.

Tehnikas cenu katalogs

- IMA modernizācijas pasākumā varēs iegādāties tikai to tehniku, kura iekļauta tehnikas cenu katalogā. Izvēlēties lauksaimniecības tehniku iepirkuma procedūrā nebūs iespējams.
- Katrai tehnikas vienībai būs iespējami trīs komplektāciju piedāvājumi – bāzes un divas augstāk aprīkotas komplektācijas.



Tehnikas cenu katalogs

Ieguvumi:

- Lauksaimniekam nav jāveic iepirkums.
- Samazinās lauksaimnieka patērētais laiks projekta pieteikuma aizpildīšanā.
- Viegli izvēlēties atbilstošu tehniku saimniecībai, izvērtējot to jaudu un izcenojumu.
- Nav jādomā, kā iepirkumos «atbrīvoties» no nekvalitatīvas, bet lētākas tehnikas piedāvājuma.
- Samazinātas kļūdu rašanās iespējas izmaksu pamatojošās dokumentācijas sagatavošanā un tās pārbaudē.
- Samazināts laiks projektu izvērtēšanai LAD.

Igaunijas pieredze rāda, ka tehnikas cenām ir tendence samazināties, līdzko tā nokļūst publiskā katalogā
Igaunijas cenu katalogs apskatāms <https://epria.pria.ee/hinnakataloog/#/valideeritud>



Jautājumi / atbildes



Kādu atbalstu varēs saņemt biškopji?

Investīciju pasākumi:

- ✓ Ieguldījumi materiālajos aktīvos
- ✓ Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai
- ✓ Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības
- ✓ LEADER pasākumi

Valsts atbalsta pasākumi:

- ✓ Atbalsts biškopības nozarei
- ✓ Kredītprocentu daļēja dzēšana

Platību maksājumi



Cik LAD klientiem 2020.gadā ir konstatēts grūtībās nonākušas personas statuss? Vai šie dati ir analizēti?

- LAD šādus datus analizē.
- ADE pasākumā 88 pretendenti bija grūtībās nonākuši uzņēmumi.



Vai var saņemt gan mazā lauksaimnieka, gan jaunā lauksaimnieka atbalstu – vai tas ir kombinējami?

- Nē, regula paredz nošķirt šos atbalstus.
- Jaunais lauksaimnieks var pretendēt arī uz pasākumu «Ieguldījumi materiālajos aktīvos».



Vai jaunajā plānošanas periodā varēs startēt uz mazo projektu 15 000 eiro, ja iepriekšējā periodā tas vienreiz jau saņemts?

Nē, šādu atbalstu var saņemt tikai vienu reizi, pēc tam saimniecības attīstība jāturpina ar pasākuma «Ieguldījumi materiālajos aktīvos» atbalstu.



Vai veidojot jaunu kopuzņēmumu, kur dalībnieki ir vairāki ģimenes locekļi nerasnieguši 40 gadu vecumu, katrs var saņemt finansējumu kā jaunais lauksaimnieks?

40 000 eiro – tas ir atbalsts ir vienai saimniecībai

Piemēram, divi jaunie lauksaimnieki veido kopīgu saimniecību. Atbalstāmais projekta apjoms būs 40 000 eiro, nevis 80 000 eiro.



**Vienam īpašniekam ir zemnieku
saimniecība, kas nodarbojas ar
lauksaimniecību un SIA, kas darbojas
veterinārijā. Vai zemnieku saimniecība
var startēt uz MLS 15 000 eiro?**

Ja atbalsta pretendents ir zemnieku saimniecība, bet SIA vienīgie pakalpojumi ir veterinārmedicīnas aktivitātes, uzņēmumu darbība netiek uzskatīta par saistīto uzņēmumu darbību un apgrozījums netiek summēts.

Zemnieku saimniecība var startēt uz MLS pasākumu.



Projektu realizācija, ņemot vērā Covid 19 ierobežojumus

Ja ir problēmas īstenot projektu, aicinām sazināties ar LAD!

Izskatām katru gadījumu individuāli un vērtējam Covid-19 ierobežojumu radīto ietekmi.

Risinājumi tiek rasti!



Vai uz projektiem MLS varēs pieteikties jaunie lauksaimnieki no nulles deklarācijas? Saistībā ar situāciju valstī, daudzi ir zaudējuši darbu un vēlas atgriezties laukos apsaimniekot zemi, veidot jaunas saimniecības, bet nevar gūt atbalstu.

Esošie MK noteikumi to nepieļauj. Dienests ar Zemkopības ministriju un lauksaimnieku organizācijām par šādu iespēju ir diskutējuši.

Ir iespēja, ka šādi grozījumi noteikumos var tikt virzīti.



Cik ilgi jaunais lauksaimnieks drīkst būt reģistrējies, lai pieteiktos 40 000 eiro atbalstam?

Atbalsta pretendents nevar būt reģistrēts Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs, kas nodarbojas ar primārās lauksaimniecības produkcijas ražošanu, ilgāk nekā 24 mēnešus pirms projekta iesniegšanas.



2012.gadā bija DNS projekts, vai varēs startēt Mazo lauksaimnieku projektā?

Mazo lauksaimnieku atbalsta mērķis ir izveidot konkurētspējīgu saimniecību, lai varētu pretendēt uz lielākiem investīciju projektiem.

Ja saņemts atbalsts pasākumā «Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai» (2007.–2013.), uz atbalstu pasākumā "Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības«, **nevar** .

Valsts atbalsts

Valsts atbalsts 2021.gadā

- Atbalsts kredītprocentu daļējai dzēšanai ~ 10 miljoni eiro
- Ciltsdarbs ~ 9 miljoni eiro
- Valsts atbalsts nozarēm ~ 3,8 miljoni eiro
- Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana ~ 206 tūkstoši eiro
- Par dalību pārtikas kvalitātes shēmās ~ 422 tūkstoši eiro

Valsts atbalsts 2021.gadā (eiro)

17.12.2013. MK noteikumi Nr.1524 "Par valsts atbalstu lauksaimniecībai"

Piensaimniecības nozare	2 108 774
Gaļas liellopu nozare	430 179
Kazkopības nozare	43 272
Aitkopības nozare	122 962
Zirgkopības nozare	170 745
Biškopības nozare	300 000
Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana (LDGRS)	206 030
Par dalību pārtikas kvalitātes shēmās	422 274
Kopā	3 804 236

Valsts atbalsts ciltsdarbam (eiro)

03.05.2017. MK noteikumi Nr.247 "Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība vaislas lauksaimniecības dzīvnieku ierakstīšanai ciltsgrāmatā, kā arī to ģenētiskās kvalitātes noteikšanai un produktivitātes datu izvērtēšanai"

Cūkkopības nozare	4 958 407
Piensaimniecības nozare	2 847 427
Gaļas liellopu nozare	886 770
Kazkopības nozare	36 888
Aitkopības nozare	225 150
Zirgkopības nozare	45 358
Kopā	9 000 000



Jautājumi / atbildes



Riska pārvaldība

Vai 2021. gadā arī būs mājlopu apdrošināšanas polišu 70% atmaksa?

Pasākums «Riska pārvaldība» tiek plānots arī 2021. gadā, kas paredz dzīvnieku apdrošināšanas polišu daļēju atmaksu. Plānots, ka tas būs 70% apjomā

Interesē, vai un kad varēs iesniegt atbalstam apdrošināšanas polises, kuras apmaksātas pēc 4. decembra?

Plānots, ka pasākuma «Riska pārvaldība» iesniegumu pieņemšana tiks uzsākta 2021. gada pirmajā pusgadā



Vai būs pieejams ES atbalsts aitu apdrošināšanā, cik liels tas būs?

Aitu apdrošināšana attiecināma pasākumā «Riska pārvaldība» (ne visiem riskiem)



Vai LAD varētu apziņot apdrošināšanas kompānijas , kad tiek veiktas izmaiņas noteikumos, pēc kuriem atmaksā par apdrošināšanas polisēm samaksāto naudu.

LAD turpmāk sniegs informāciju apdrošināšanas kompānijām.